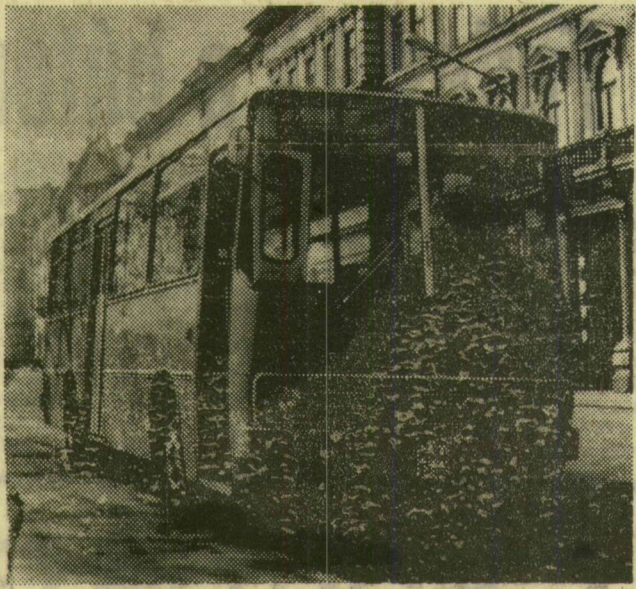

Próba- úton

Szeged utcáin szép, zajtalan autóbussz tűnt fel a napokban: az IKARUS 266-os. Mint képünk is mutatja, próbarendszámmal közlekedik, ugyanis a gyár szakemberei most vallatják képességeiről, megbízhatóságáról.

Somogyi Károlyné felvétele

Három vállalat épít Szeged alatt Működik a főcsatorna egy szakasza

A régi csatornákat, melyek még mindig működnek, már csak a föld tartja össze, s ha hozzájuk ér valaki, összeomlanak. A falazott csatornák nagy része még a múlt századból maradt a város mai gazdáira, s nem bírja a további terhelést. Nemcsak a föld feletti Szeged rekonstrukciója vált sürgetővé az utóbbi években, hanem a föld alatti város is: csatornák, kábelelék, gázvezetékek. Ráadásul — ismert okok miatt — a városrendezés koncepcióján is változtatni kellett: azért fontos, hogy mihamarabb megépüljön Tarjánig az eredetileg csak rókus-móra-városnak emlegetett főcsatorna.

Ennek építése 1964-ben indult a Vám térről, s 1970-ben érte el az Úttörő teret. A munkát a KEVIÉP végezte. Ezzel egyidőben folyt a munka a Nemestakács utcában is: a régi, falazott II-es főgyűjtőt kötötték össze az újjal, anélkül azonban, hogy bekapcsolták volna abba. Tavaly fejeződött be — szintén a KEVIÉP kivételében — a Tolbuhin sugárúti mellégyűjtő építése. Mivel ezt csak úgy végezheték, hogy a régi, falazott csatornát kiiktatták, a Tolbuhin sugárúti mellégyűjtőt bekapcsolták a főgyűjtőbe, annak Veresács utcai szakaszába.

Mivel azonban ez a gyűjtőrendszer még nem tökéletes, a Vám téri átmenetből jelenleg egy ideiglenes nyomócsövön a Rákóczi és Tisza Lajos utca sarkáig kerül vissza a szennyvíz a régi rendszerbe, majd az alsótelepi átmenetön jut a Tiszába. A Vám téri osztóművön át így kétféle jut ki a szennyvíz a városból: a másik fele mint csapadékvíz folyik a Holt-Tiszába. A hazai gyakorlat — s az anyagi lehetőségek — azt mutatja, hogy így gazdaságos.

Már 1964-ben műszaki tanulmány rögzítette, hogy szükség lesz egy alsóvárosi szennyvízcsatornára is. A MÉLYÉPTEKV most vizsgálja, hogy a hagyományos vagy a bányászati módszer alkalmasabb-e azon a területen a csatornaépítésre. Ha az utóbbi is szóba kerül, az aknamélyítő vállalat fűrópajzsára 1974-ben is szükség lesz Szegeden.

Az Úttörő téren túl jónéhány helyen folyik a főcsatorna építése. Az ALÉP a Boros József utcán halad a Kossuth Lajos sugárút felé, s el is érte már a Bakay-Nándor utcai keresztződést. A következő építési szakasz a Cserzy Mihály utcáig fog terjedni, ha a mostanival elkészültek. Ez a vállalat dolgozik a Kossuth Lajos sugárúton túl is, a Feltámadás utcában. A két majdani főcsatorna szakasz összekötése körül a legtöbb a feltételezés; ha ugyanis a Kossuth Lajos sugárúti keresztződés

rekonstrukcióját el kell végezni, ésszerű lesz a Feltámadás utca és a Párizsi körút közti csatornázás is megcsinálni. Mindez azonban a sugárút felújításának függvénye egyelőre.

A hírek szerint a jövő év elejére készül el az Arviz utcaig terjedő szakasz. Ennek folytatását már a KEVIÉP kezdte el: a Nádas utca sarkán levő rókusi átmenetig építik őket a főcsatornát. Ezzel valószínű, hogy már idén nyáron készen lesznek. Még északabbra a bányászati aknamélyítő vállalat járja a földet: naponta 4—5 méter haladnak, jóval gyorsabbak tehát, mint a hagyományos módszerrel dolgozó vállalatok. Igaz, csak 1 méter 80 centiméteres átmérőjű csatornát fúrnak, amíg az ALÉP 2 méter 70 centiméter. A munka befejeztét türelmetlenül várja már Tarján, ahonnan egy ideiglenes nyomócsövön jut jelenleg a szennyvíz a József Attila sugárúti csatornába.

Ebben az évben a KPM két mellégyűjtő építését tervezi az E 5-ös út rekonstrukciója érdekében: a Petőfi Sándor sugárútnak a Szivárvány utcaig terjedő szakaszán, illetve a Tolbuhin sugárútnak az Úttörő tér és a Moszkvai körút közötti részén. A városi tanácsnak ehhez minimális mértékben kell csak hozzájárulnia. Annál többet vállalt viszont az odesszai új építkezések területének belső csatornarendszerért.

Az Április 4 útjára tervezett csatornaépítés csak azután kezdődhet meg, ha az útfelújítás egyéb programjai befejeződtek, tehát csak jövőre. Megindul azonban még az idén — 1974-ben fejeződik be — a rókusi átmenő építése. Az előző évekhez képest tehát az a változás, hogy van kivitelezési kapacitás. S ha pénz nem is mindig, munka az akad elég Szeged alatt.

Lakásépítési kedvezmények

Az idén is ezer pedagógus építhet otthon magának a pedagógus lakásépítési kölcsön segítségével — tájékoztatták a Magyar Távirati Iroda munkatársait. A pedagógus lakásépítési akció mellett számos egyéb kedvezményre is lehetőség nyílik. Mit nyújt a pedagógus kölcsön? Az igénybevehető kölcsön felső határa 140 000 forint, az építkezés helyén eltöltött 15 évi szolgálati idő után állami hozzájárulás jár, ennek felső határa 45 ezer forint. A kölcsön után évi 1 százalékos kamatot kell fizetni, ezt azonban az állami hozzájárulással csökkentett összeg után számítják fel.

Abban az esetben, ha ezt a formát választó egyedi, többszintes lakóházat építenek: az előírt feltételeknek megfelelően szociálpolitikai kedvezményre is jogosultak. Ez gyermekként, eltartott családtagnaként 20 ezer forint. Telepszerű többszintes társasház építéskor ugyanez a helyzet, ám itt a szociálpolitikai kedvezmény gyermekeként már 30 000, egyéb eltartott családtagnaként pedig 20 000 forint.

Különösen érdemes mérlegelni a lehetőségeket a telepszerű többszintes lakóház

építéskor, ha az szövetkezeti formában épül, vagy abban az esetben, ha a tanács jelöli ki az OTP-beruházással épülő házban levő lakásvevőit. Ilyenkor az építkezéskor — vásárlónak — 25 százalékos előtörlesztést kell fizetnie és az építési költség 75 százalékát kaphat OTP-kölcsönt. Szövetkezeti építkezéskor a kamat 2 százalék.

Automata üvegház

A Kiskundorozsmai Mezőgazdasági Gépgyártó és Szolgáltató Vállalat rátért a nagyüzemi növényházak gyártására. A prototípus a forráskúti Haladás Termelőszövetkezetben — salátával betelepítve — már üzemel, mintegy előhírnökeként az épülő homoki mintakerteknek, Sándor Tibor, a szövetkezet elnöke elmondotta, hogy még további három hasonló üvegház épül, összesen 14 ezer négyzetméteren alatalaj- és légfűtéssel. A korszerű üvegházban a szellőztetés és az öntözés automati-

Erkölcsei és anyagi

Az MSZMP Szeged városi bizottsága mellett működő agitációs és propagandabizottság tevékenységét a párt X. kongresszusának határozatai szabják meg. A bizottság idejében a szocialista termelési folyamat humán oldalának vizsgálata szerepel. Az agitációs és propagandabizottság választja ki azokat a munkásokat, akiket a munkás közérzete az üzemben, hogyan becsülik meg a termelő munkában kiemelkedő, a közösség javára önzetlenül dolgozókat. Summázva a kérdéseket; hogyan érvényesül az MSZMP X. kongresszusán megfogalmazott elv: részeseüljön nagyobb anyagi és erkölcsi elismerésben az, aki szocialista módon dolgozik, aki elkötelezte magát a szocializmus ügye iránt. A bizottság vizsgálódásai az előzőekből adódóan arra is kiterjednek, milyen szakmai, általános és politikai műveltséggel rendelkeznek napjainkban a fejlett technikával dolgozó munkások.

A tervek szerint az agitációs és propagandabizottság — figyelembe véve Szeged termelési struktúráját — iparáganként — élelmiszer-, nehéz-, könnyűipar és közlekedés — tanulmányozza, hogy a termelő munkát végző és a termelésben becsületesen helytálló ember milyen közérzettel vesz részt a napi termelőmunkában. Munkamódszere egyszerű és igen eredményes. Tagjai beszélgetnek munkásokkal, a termelést közvetlenül irányítókkal, igazgatókkal, főmérnökökkel, politikai vezetőkkel. Az összegyűjtött sok hasznos tapasztalat „értékesítése” érdekében befejezésül összehívják az üzemek politikai és gazdasági vezetőit és közösen beszélnek, fogalmazzák meg a feladatokat.

Az agitációs és propagandabizottság legutóbbi ülésén F. Nagy István, a bizottság elnöke, a Délmagyarország főszerkesztője vezetésével, a nehézipar vezetőinek részvételével beszéltek meg a tapasztalatokat.

Az üzemek vezetői is egyetértettek a bizottság megállapításaival; az utóbbi időben a gazdasági termelőmunka áll a figyelem középpontjában. Helyes is, hiszen a termelés életünk fő eleme, erre épül politikai, kulturális tevékenységünk. De a termelés, a számok mellett sohasem hanyagolhatjuk el az emberi oldalt; senki számára sem lehet közömbös, hogy milyen emberekkel építjük a szocializmust. Napjaink politikája világos, egyértelmű; a szocializmust, a szebb, a jobb életet nemcsak fiainknak, unokáinknak építjük, hanem a ma embere számára is. Különösen megbecsüljük azokat, akik többet tesznek a közösség asztalára.

A differenciált bérezés egyre inkább kezd elfogadott elv lenni, de még napjainkban is nézeteltérés okozója lehet a munkások között. Az olajipari vállalatnál pl. hármas differenciálási módot alkalmaznak. Fizetésemelést csak azok kapnak, akik jól, jobban dolgoznak. A kábelgyárban az öntödében, a gumigyárban a magasabban kvalifikált munkások, a vállalatnál eltöltött idő, a munkateljesítmény alapján differenciálnak.

Egy másik kifejezésre juttatható anyagi elismerés a törzsgárdatagok megbecsülése. A bizottság által megkérdezett régi munkások nagy része érzi, hogy üzemének megbecsült tagja. A számok, a tények is ezt igazolják. A kábelgyárban például a részesedési alap nagy részét a törzsgárdatagok anyagi elismerésére használják fel. A gyár alapító tagjai 50—250 forintig havvi pótlékot kapnak. Ez komoly összeg, ha tudjuk, hogy a kábelgyári dolgozóknak több mint 40 százaléka törzsgárdatag. Az olajiparnál az évek múlásával nem lesz valaki automatikusan törzsgárdatag — ezt a címet ki kell érdemelni! Egy különbizottság dönti el, ki érdemes — munkája, magatartása alapján — a címre. Ezt aztán a bányásznapon pénzzutalommal meg is erősítik. Az Öntödei Vállalatnál munkahelyi pótlék és pótszabadság illeti meg a régi dolgozókat.

A gumigyárban sok érdekes formát al-

kalmaznak a jó munka megbecsülésére. A kiemelkedő munkateljesítményt az üzemrészt vezetője „részjeggyel” — 200—2000 forintig — honorálja. A részjegyek nyereségkifizetéskor válnak készpénzzé. A műszaki problémák sikeres megoldásáért „EMERGE-nívódíjat” kapnak a gumigyáriak, és ezért ezertől 3 ezer forintig terjedő jutalom jár.

Nemcsak a termelésnek, hanem a közösségi, társadalmi munkának is motoriai a szocialista brigádok. Valamennyi üzemben — a kábel-, a gumigyárban, az öntödében, az olajosoknál — a gazdasági és politikai vezetők megkülönböztetett figyelmet fordítanak a brigádmozgalmra, a munkaversenyre. Rendszeresen értékelik a szocialista brigádok munkáját, s a győzteseknek április 4-én és november 7-én adják át a kitüntető címet, s a jutalmakat. Tavaly november 7-én pl. az öntödében a szocialista brigádok versenyében az első helyezettek 10, a másodikok 8, a harmadikok pedig 5 ezer forintot kaptak.

A munkahelyi jó közérzethez szorosan hozzátartozik: meghallgatják-e a munkásokat, s mennyiben veszik figyelembe javaslataikat az üzem vezetői. A megkérdezett munkások nagy többsége pozitív választ adott erre a kérdésre. Az üzemek vezetői arról is beszámoltak, hogy a szocialista demokráciának meglévő fórumain kívül is alkalmas adnak a dolgozóknak véleménynyilvánításra. A gumigyárban „A dolgozó kérdez — az igazgató válaszol” fórumot rendszeresítették. Az eljásozóknál a vezető fogadóórát tart.

Az erkölcsi megbecsülésnek számos formáját alkalmazzák a nehézipari üzemek. A gyárak választott testületeinek munkájában az élen járó dolgozók vesznek részt. A jó munka az aianlével a városi testületekbe, jelölésnél is. Tanácsban, országgyűlésben, párt-, szakszervezetben, KISZ és Hazafias Népfőnt választott testületeiben dolgoznak a nehézipari munkások képviselői.

Napjainkban, a tudományos és technikai forradalom idején mindenki számára kötelező követelmény a képzés, a továbbképzés. Ez egyaránt vonatkozik az általános, a szakmai és a politikai műveltségre. Milyen az önművelődés igénye a munkások körében, mennyire teszik érdekeltté őket a tanulásban, a művelődésben — ezekre a kérdésekre is választ keresett a bizottság.

A szegedi nehézipari üzemekben az országos átlagnak megfelelően — néhol kedvezőbben — alakul a 8 általános iskolai végzettség. A megbecsülésen az üzemek vezetői érdekes jelenségre hívták fel a figyelmet, tapasztalataikat mondták el. A felszabadulás előtt 6 osztály volt az alsószintű képzés maximuma. Jelenleg nagyon sok olyan munkás dolgozik az üzemekben, akiknél már el kell fogadni végleges végzettségnek ezt a szintet. A fiatalabbakat ösztönzik az alpműveltséget jelentő általános iskolai végzettség megszerzésére. Az olajosoknál Kiskundorozsman szerveztek általános iskolai osztályokat. A vállalat minden segítségét megad; gépkocsival viszik a továbbtanulókat Dorozsmára, majd vissza a szállásukra Van igény a továbbtanulásra, a továbbképzésre. A nehézipari üzemekben a szakmai továbbképzés iránt nyilvánul meg nagyobb érdeklődés.

Az üzemek szakszervezeti bizottságai igyekeznek a meghosszabbított szabad időt a dolgozók részére hasznosan megszervezni. Kulturális és sportvelkedőket rendeznek, fejlesztik, bővítik az üzemi könyvtárakat. Ezenkívül anyagi lehetőségeikhez mérten színházi bérletet vásárolnak. Az olajosoknál pl. idén 33 színházi bérlet jár kézzől kézre.

A kibővített agitációs és propagandabizottsági ülésen nem születtek ugyan határozati javaslatok, de befejezéséért az üzemek vezetői úgy fogalmaztak, hogy azután ezekkel a kérdésekkel többet foglalkoznak — és ha ez így lesz, már könyvelhetünk el eredményeket.

H. Zs.

Esztergom 1000 éves

A történelmi városaink sorában jelentős helyet elfoglaló Esztergom, a magyar állam bölcsője, az idén ünnepeli városi létének ezeréves jubileumát. Az esztergomi évforduló gazdag programjából, céljairól pénteken Budapesti tájékoztatták a városi tanács vezetői a sajtó képviselőit. Emlékbizottságot alakítottak, és a lakosság javaslatait is figyelembe véve, szakbizottságok állították össze az évforduló esemény-naptárát.

val, amelytől akklimatizálódásánál fogva eleve magasabb terméshozamot várhatnak.

A tavaly kezdődött és jövőre befejeződő hároméves beruházási programban belső úthálózat építése is szerepel.

A környékben korábban végzett — a szénhidrogén-feltárás szempontjából negatív — kutatófúrások után visszamaradt kutak gazdagok termálvízzel. Az egész kerestési komplexumot hővízenergia táplálja majd.